

Kaarata ya Pawulo yowaalebela aKolose

Madhu oovolowana

Murumiwi Pawulo aalebela kaarata ela aKirixtu yaali nluwa na oKolose. Alebi le agali mukaambura, muwari mwa yaaka ya 60 ofiyedha 62 Kirixtu agabaliwe. Oononelamo a Bibiliya amohi enawoga wi alebile agali oRoma.

Epafora, muKirixtu a oKolose, ahifiya omweeddela Pawulo ni omwaaddela dha makathamihho a gerezha ele. Pawulo ahileba kaarata ela ni kaarata emohi wa aEfeso. Gerezha dhedhi dhahikanna muladdu dha masuuziho ooratha. Gerezha nda dhahikanna aZhudewu ni athu oode, vahikala makathamihho vaari va aliwa. Makaanata ala aarumihile wa aEfeso ni wa aKolose ni ddibila Tikiku. Okuma oEfeso ofiya oKolose yaali makilomeeturu zana ni makumi matanu ni meenddi (170) epaddi onadheela nduwa. Maluwa meenddi ala yaali a oAziya Mung'onong'ono.

Dhoolebela kaarata ela si nda: Wi ekooddege masuuziho ooratha yaaholo- sa wi awuubusedhe dha Muselu Wapama waakeliliisu wi awaaddele wi ohara Malamulo a aZhudewu naari masuuziho mamohi a anamavuhulela ooratha kinanthukulela omavuluwelo.

Ogawanyeya wa kaarata

Madhu oolojela *1.1-2*.

Otamaalela ni olobela *1.3-12*.

Yesu Kirixtu dili ookwaranya dhaatedhene *1.13-23*.

Pawulo onowiilibihedhela Muselu Wapama *1.24 ofiyedha 2.5*.

Meeddalo apama *2.6 ofiyedha 4.1*.

Malago *4.2-6*.

Mutheenga ni malojelo *4.7-18*.

Madhu oolojela

1 *1-2* Wa oweela mirima, amudhi ooromeleya mwa Kirixtu a oKolo- se. Di miyo Pawulo, murumiwi a Yesu Kirixtu moofuna wa Mulugu, vamohi ni ddibiliho Timoteyo, ninowuulebelani kaarata ela.

Mulugu Babiihu oovaheni mahala ni murenddele mmirimani mweenyu.

Otthetheela ni olobela

³⁻⁴Nihiiwa dha ororomela weenyu mwa Yesu Kirixtu ni odhivela weenyu winniinyuna wa oweela mirima aatene, mowindo naalobelaga nnomutthetheela Mulugu, Baabi a Nabwiya eehu Yesu Kirixtu, mwa nyo. ⁵Muhukanna nrromelo ndda ni odhivela wula mwaha wi muhunona moohaanganyedha wi dhego dhapama dhinowuujjihani, dhilogoleliwe odhulu. Mwihiwa wa dhedhi viiwiliinyu mutheenga wa ebaribari oli Muselu Wapama ofiyile wa nyo. ⁶Mutheenga ola wahifiya teto elabo ya vati yaatene ovahaga furuuta wunnuwaga mwemo wona wunnuweliwa mmirimani mweenyu wambeela nlabo neewiliinyu, mwhirumeedha mutheenga wa ebaribari oli mvahi wa mahala a Mulugu. ⁷Nyo mwihiwa mutheenga ola ni Epafora oodhivela. Nihilaba vamohi ni oliye wona adhaari a Mulugu, oliye di mwiimeleli a Kirixtu oororomeleya wa nyo. ⁸Oliye ohunaaddela dha odhivela weenyu mwaakeliliinyu ni Muneba wa Mulugu.

⁹Mowindo okuma nlabo veewiliihu dha nrromelo neenyu ni odhivela kanimaalile wuulobelani, nlobaga wi mudhaalihwe ni ononelamo wa ofuna wa Mulugu, nlobaga wi mukalena mukalelo waatene wa tthotho, nlobaga wi mwiiwelelegemo pama moobuwelelo a Mulugu. ¹⁰Ginomuloba wi nyo mwaandege weedda ni mukalelo wofwanelela mwa Nabwiya, mmudhiveliha oliye mwa dhaatedhene, mwiiragana mukalelo dhaatedhene dha meerelo apama, munnuwaga moomunona Mulugu. ¹¹Nnoloba wi Mulugu oolibihegenive ni owodha wa nthithimiho naaye nihinna omagomelo wi nyo munaholowe mwafwanyiswa makathamihho teto wi mukalegeve oovilela, oohagalala, ¹²mmutthetheelaga Baabi, wuwiriileni nlogo naaye wi mudhe mukalena mareeliho esasanyedheliwe oweela mirima mwa Omwene wowaara.

Yesu Kirixtu dili ookwaranya dhaatedhene

¹³Baabi ohunivulumusa mwa omwene wa epipi, vano ohunitamihedha wuumweneni wa Mwaanaye oodhivela. ¹⁴Mwa oliye nihikanna wooboliwa, oleveliwa wa dhoothega.

¹⁵Oliye nladdaniho na Mulugu oochooneya,
yoofuneyesesa mwa dhoopaddusiwa dhaatedhene.

¹⁶Vowi oliye dipaddusile dhego dhaatedhene,
odhulu ni elabo, dhowooneya ni dhohooneya,
naari ale enalamula, naari anamathonga,
naari mamwene, naari aatene yinna owodha,

- dhego dhaatedhene dhedho dhipaddusiwe odheela mwa Yesu, teto dhipadduseliwe mwaha wa oliye.
- 17 Oliye daaliwo, dhego dhaatedhene dhihinakalewo, vano dhego dhaatedhene dhinalaba mwa othongi waaye.
- 18 Oliye dili muru wa mwiili, eli gerezha. Oliye dili wambeela. Daali owambeela ovenyihwa vaari va anookwa, wi oliye akale mwa dhego dhaatedhene dhoofuneyesesa.
- 19 Vowi waali ofuna wa Mulugu wi mukalelo, owodha, kopolo dhaaye dhikale mwa Mwaana.
- 20 Teto odheela mwa oliye, Mulugu awelihedhe waandana wa oliyeene dhego dhaatedhene, naari dha vati naari dha odhulu, eerihedhaga murenddele odheela mwazi wa vamuraddini wa Yesu.

21 Nyo wale mwaali oomwalanihiwa ni Mulugu, okala amwiiddani aaye mmoobuweloni mweenyu mwaha wowiira dhego dhabure, 22 mbwenye dhiinova Yesu ohuwelihedha waandana wula mmwiilini mwaaye odheela mwa okwa waaye wi owooneyiheni vameentoni va Mulugu, mwiiriwe oweela mirima, oohukanna yoothega, oohukanna yoosumululiwana, 23 akala ebaribari munokalave ootibeleya, mooliba munroromeloni muhuthikeyaga moojejiha Muselu Wapama mwiiwiliinyu, oyene ola-leyeliwe dhoopaddusiwa dhaatedhene dha elabo. Oyene miyo Pawulo, gisadduwiliimi okala mwiimeleli.

Mabasa a Pawulo a gerezha

24 Dhiinova ginohagalala girabulaga wi gukamihedheni, ginorabula mwa dhaatedhene Kirixtu dhinalamuliye wi girabule wi gikamihedhe gerezha yaaye, eyene eli wona mwiili waaye. 25 Gihisadduwa okala mwiimeleli a gerezha odheela moothomiwa ni Mulugu, ohugivaha mabasa owusuuzihani mowaakwana madhu aaye, 26 eli ya wipiini yalogohiwe okuma omambee-lelo, okuma wale mbwenye dhiinova ohooneyihwa wa oweela mirima aaye. 27 Mulugu afuna anoonihe dhooreela dhoothithimiheya wa dhoorusa nde vaari va athu oode, oli Kirixtu mwa nyo, yoojejihedha ya nthithimiho.

28 Nimvuwihaga oliye, nawaaddelihaga dhowoopiha athu aatene, naasuuzihaga athu aatene ni tthottho dhaatedhene, mwaha wi naande waanonihwa athu aatene yunnuwege munroromeloni mwa Kirixtu.

29 Mwaha wa efunelo ela ginowiilibihedha, giwanaga odheela owodha waaye onalaba ni kopolo wa miyo.

2 1 Sowi ginafuna munone wi ginowana koddo elubale wi mfwaneye opama weenyu ni opama wa aLayodiseya, vamohi ni aatene

ehigionile. ² Ginowana wi mirima dheewa dhikale dhooliba, dhooluwaneyeya ni odhivelana. Teto ginowana wi enone mowaakwanela yawipiini ya Mulugu, oli Kirixtu, vowi mwamunona oliye, munokalana mareeliho oohanganyedhana. ³ Vowi mwa Kirixtu dhooreela dhaatedhene dha tthottho ni ononelamo dhili dhoologoheya. ⁴ Ginawoga ndo wi ahikalevo onoonyengetheni ni masuuziho enakalahi bapama. ⁵ Naari mwiili waaga ogavenyilevo va nyo, muneba waaga oli ni nyo, gili oothaba vovi gihoona omohi weenyu, gihoona teto nrromelo neenyu mwa Kirixtu nili nooliba.

Nili ootapuwa mwa Kirixtu

⁶ Mowindo, wona mmwaakeliinyu Yesu Kirixtu wona Nabwiya eenyu, mweedegeve mwa oliye, ⁷ mutibeyaga misisi mwa oliye, mmageyagave mwa oliye, oolibeene munroromeloni mweenyu wona musuuzihiweliinyu. Mmutthettheegeve Mulugu vajinji.

⁸ Pole-pole wi munaahiddiwe ni dhuubuwelelo dhoohekamihedha, dhooratha dhinadheela mwa dhoolemelela dha emuthu naari dhina-dheela mwa mineba dha elabo ya vati, dhihinadha mwa Kirixtu. ⁹ Vovi mmwiilini mwaaye muhukala mikalelo dhaatene, owodha ni kopolo dha Mulugu. ¹⁰ Vano odheela omohi weenyu ni oliye, nyo muli owaakwanela vovi dinalamulela mineba dhabure dhaatedhene ni angero aatene. ¹¹ Mwa oliye nyo mwihinieliwa. Kaginawoga dhowiinelwa dhineerwana mmwiilini ni madada a athu. Si mirima dheenyu dhoothega mutamihedheliwiinyu. Wula fuwiinelwa mwa Kirixtu. ¹² Nyo mwaali oologohiwa ni oliye omabathiziwelo weenyu teto muhvenyihiwa ni oliye odheela nrromelo neenyu mwa owodha wa Mulugu, omvenyiheliye muukwani.

¹³ Naari mwaalive ookwa mwa dhoothega dheenyu, muganna mirima dhohiinelwa, naari ndo oliye ohuwiirani ookalawo vamohi ni oliye, anilevelaga dhoothega dheehu dhaatedhene. ¹⁴ Mulugu ohuthimiha nigengere na dhoothega dheehu nooniha dhowiira dheehu dhabure. Ahithukula nigengere ndde, okomela vamuraddini. ¹⁵ Mulugu ahigonjiha mineba dhabure, mineba dhootakala, ahikaliha manyazo voweela vagonjihiliye odheela okwa wa Kirixtu vamuraddini.

¹⁶ Mowindo kammwihiye muthu wi ookoneni mwaha wa dhooja naari dhoong'wa naari wuukonani mwaha woohukalaga mmathangani mweewa wona a mweeri dhixa, naari a masabuddu. ¹⁷ Vovi malamulo maatene eli wona murinti wa dhego dhapama Mulugu dharoromelihiye. Vano Kirixtu daakwanelihe yoororomelihaya. ¹⁸ Kammwihiye wi akalevo onoonyengetheni awogaga wi ahoona dhego dha Mulugu, awogaga wi nyo mwaweebedhege angero, aliwa enawoga mowiiyeviha mbwenye egali owiithukulela. Athu ala kinna mwaha wi yiithukulelege, enoobuwelela wona dhinoobuwelela athu aatene oothega. ¹⁹ Aliwa kinahiddeela

muruya, oli Yesu, mwa oliye mwiili waatene oli wooluwanyeya, dhipaddi dhaatedhene dhihigumanihiwa, ndala mwiiliya ononnuwa ni monnuwelo a Mulugu.

²⁰Nyo muhukwa ni Kirixtu, mwahaya buuyene mukaleliinyu ootapuwawa mwa mineba dhinagonjiha elabo ela. Vano ki nyo muneeddelala ddi wona muli a elabo ela? Kamwiwelelege malamulo eneera: ²¹“Kamwihiidde dhedho. Kamuje dhedho. Kamutoonye dhedho”. ²²Malamulo ala enawoga wa dhego dhineeriwe walabiha dhinoongeya. Nda dhinakuma mmoobuweloni ni masuuzihelo a athu. ²³Athu ala enaweebedha amilugu teto boopwaasa teto enowihiiha, mowindo malamulo eewa enakalahi enakuma mwa tthottho, mbwenye malamulo ala kinna owodha wowiing'anela dhoofuna dha mwiili.

Musayelege dhego dha odhulu

3 ¹Ndala akala muhuvenyihiwa ni Kirixtu musayelege dhego dha odhulu wewo Kirixtu okaraatiliye omoononi wooja wa Mulugu. ²Muubuwelelegeve dhego dha odhulu, muhuubuwelelaga dhego dha elabo ya vati. ³Vowi muhukwa, dhiinova dhigumi dheenyu dhihilogohiwa ni Kirixtu mwa Mulugu. ⁴Kirixtu oli egumi yeenyu, oliye adha ooneyihiwa nyo teto munoodha mooneyihiwe ni oliye munthithimihoni.

⁵Ndala mpe dhifunelo dheenyu dha elabo ela: Oraruwa, ogaya, ojeberuwe, dhifunelo dhabure, ojeya mirima ni dhaatedhene, dhili wona waweebedha amilugu eebeweene, ⁶Mwaha wa dhego dhedhi otakaleliwa wa Mulugu onowadheela ahima oohiiwelela. ⁷Nyo teto vakaliinyu vaari va aliwa mowiirana dhego dhedhi. ⁸Mbwenye dhiinova mwihie dhego dhaatedhene dhedhi: Onyanyuwa, otakaleliwa, obure, oruwana, owoga dhoonyemula. ⁹Kamwiinkedhanega kadda muthu ni mukwaaye vovi muhukuguula omuthu wa wale weenyu ni dhowiira dheewa. ¹⁰Muhuwarihiwa ni omuthu wuxa mvirisedhiwaga moononelamo wi mukale nladdaniho na Mpaddusi eenyu. ¹¹Egumi exa ela mwa Kirixtu kamuli nsakulo, nowi ola muGerego, naari wi ola muZhudewu, naari dowiineliwa, naari dohiineliwa, naari mwanoodha, naari athu amukokolani, naari mudhaari, naari wi ola muneeti mbwenye Kirixtu dili dhaatedhene, mwa dhaatedhene.

¹²Ndala nyo muli oosakuliwa ni Mulugu, oweela mirima, oodhivela a Mulugu. Mowindo mwiwarihe ni thagaraga, oowoma mirima, oopwaaasa, owaandaneyana, oovilela. ¹³Mulemelelane mmohi ni mukwaaye, mulevelelanega dhoosuma dhinniinyuna mmohi ni mukwaaye. Mulevelelanega wona Nabwiya wuuleveleleni. ¹⁴Vadhulu va dhaatedhene dhedhi mweenjedhedhevo odhivela onanigumaniha mookwaranya.

¹⁵Mwihie wi murenddele wa Kirixtu wiing'anelege mirima dheenyu, vovi Mulugu ohuwiithanani wi mukalewo mwa murenddele ni amohiwa

wona mwiili mmohive. Vano mukale ootthetheela. ¹⁶Mwihiye wi madhu a Kirixtu ekaraateye pama mwa nyo. Mwaasuuzihegeve, muwaraalihanegeve mmohi ni mukwaaye ni tthottho, mwiibagave ni efunelo mmirimani mweenyu masaalimu, jibo dhoomutamaala Mulugu. ¹⁷Dhaatedhene dhineeriinyuna, dhinawogiinyu, mwiiregena mu ndina na Nabwiya Yesu, mmutthetheelaga Mulugu Baabi odheela mwa Mwaanaye.

Mukalelo wa vaade

¹⁸Nyo ahiyana, mwawiiwelelegeve amamuninyu wona Nabwiya munafuneliye.

¹⁹Nyo amamuna, mwaadhivelege ahiyaniinyu, muhaanyanyuwelege.

²⁰Nyo ahima, mwawiiwelelege ababiinyu ni ameenyu mwa dhaatedhene, vowi ndo dhinomudhivela Nabwiya.

²¹Nyo abaabi, muhaatatamulege aniinyu wi aliwa ehikalege owukuuweene.

²²Nyo adhaari, mwawiiwelelege mwa dhaatedhene anabwiya eenyu a elabo ela ya vati. Mwawiiwelelege ehili yakala vevo baahi, wona eneera ale enafuna waahagalaliha athu mbwenye mulabege ni murima wa ebaribari, mmoovaga Nabwiya. ²³Dhaatedhene dhineeriinyuna, mwiiregena ni murima waatene, mukalegehi munamulaba Nabwiya, muhaalabaga athu. ²⁴Muubuwelele wi muneere waakela mareliho a Mulugu wona yoolive-liwa yeenyu. Mmwiimelele Kirixtu Nabwiya. ²⁵Vowi ole oneerana yabure onoodha aakele obure waaye, vahili nsakulo.

4 ¹Anabwiya nyo, mwaakamelege adhaari eenyu mowogoowa ni moofwanelela, muubuwelege wi teto nyo muhukanna Nabwiya eenyu odhulu.

Malago

²Mvilelege mmalobeloni, mwiing'anelaga ni otthetheela. ³Teto munilobelege wi Mulugu anifugulele musiwo wi nivuwihe madhu eli a wipiini a Kirixtu, mwahaya buuyene gimageliwiimi. ⁴Mulobelege wi gaandegge osoriha ya wipiini ela wona munafuneyeliwa.

⁵Mweeddege ni tthottho vaari va ale ehili aKirixtu, mpuraga mudhidhi ni aliwa. ⁶Dhoowoga dheenyu dhikalege dhoodhivela, dhoweleliwa ni mwiinyu wi munone omwaakula kadda muthu.

Mutheenga ni malojelo oogomihedha

⁷Tikiku oliye oneere wuwaaddelani muselu waatene wa miyo. Oliye di ddibilihu oodhivela, namalaba oororomeleya mwa mabasa a Nabwiya, nihilaba vamohi wona adhaari. ⁸Gihimuruma oliye wa nyo mwa mwahanda: Wi munone nili avi wi alibihe mirima dheenyu. ⁹Gihimuruma vamohi ni Onezimu, ddibila oodhivela, oororomeleya, mmohi a mwa nyo. Enowuwaaddelani dhaatedhene dha wuno.

¹⁰ Arixtariku, oyene oli mukaambura ni miyo, onowuulojelani. Maruku, oyene oli ddibila a Baranabe teto onowuulojelani. Muhaaddelihiwa dha Maruku: Eera adha, mmwaakele pama. ¹¹ Yesu, oyene oneethaniwa Zhuxtu teto onowuulojelani. AZhudewu ala araaru binalaba ni miyo wi wunnuwe Omwene wa Mulugu. Aliweeneve baahi binagitodola. ¹² Epafora, oyene oli mmohi a mwa nyo, mwiimeleli a Kirixtu, onowuulojelani. Oliye onowanave mmalobeloni wi mukale owunnuwa munroromeloni wi muhukalena waanganyedha mwa ofuna wa Mulugu. ¹³ Ginowiirela onamooni wi oliye oolaba mootthabwa wa nyo ni aLayodiseya ni aHiyerapolisi. ¹⁴ Luka, namugu eehu oodhivela ni Dema, onowuulojelani. ¹⁵ Mugiveleelele malojelo aaga wa addibilihi ni arogorihu eli oLayodiseya ni wa Ninfa ni wa gerezha enatugumana vaade vaaye.

¹⁶ Mwamala weelenga kaarata ela, mudhowena yeelengiwe teto gerezha ya oLayodiseya. Vano ninyeene mweelenge kaarata gaalebeliimi.

¹⁷ Mmwaaddele Arikipu: “Asayele waakwaneliha pama mabasa yawaakeliliye ni Nabwiya”.

¹⁸ Miyo, Pawulo, ginoleba olojela wula ni madada aaga-aaga. Muubuwelele fingwi dhaaga. Mahala ekale ni nyo.